Kammarrätten

Rättsfall

Resor från semesterort

O — som under år 1965 innehaft ett offentligt uppdrag — yrkade i sin deklaration 1966 vid beräkning av inkomst av tjänst avdrag för kostnader för vissa resor med 897 kr.

TN medgav inte avdraget.

Hos PN yrkade O avdrag för resekostnaderna med ovannämnda belopp. Han uppgav att han varit tvungen att vid två tillfällen avbryta sin semester dels på sitt sommarställe inom landet och dels i Italien för att i egenskap av vice ordförande i en statlig kommitté deltaga i viktiga sammanträden. Det yrkade beloppet avsåg resor till sammanträdesort i samband med dessa avbrott i semester.

PN ansåg kostnaderna vara hänförliga till privata vid taxeringen inte avdragsgilla levnadskostnader.

Hos KR fullföljde O sin talan.

KR yttrade. I målet är utrett att O under beskattningsåret varit anförtrodd uppdrag i en statlig utredning samt att han därvid uppburit kommittéarvoden om tillhopa cirka 12.000 kr. O har oemotsagt uppgivit att han nödgats avbryta semestervistelserna för att resa till sammanträden med utredningen samt att han därefter återvänt till semesterorterna. Handlingarna föranleda till antagande att O vid planering av sina ledigheter ej känt till när och var sammanträdena skulle äga rum. Det måste antagas att O skulle ha gått förlustig intäkter som kommittéledamot om han icke företagit resorna. Vid sådant förhållande måste utgifterna, 897 kr, vara att anse som nödiga kostnader för intäkternas förvärvande, för vilka O är berättigad åtnjuta avdrag. (KR:s utslag den 3/10 1968.)

Jfr. RÅ 1940 Fi 444. G, som var sekreterare vid ett nordiskt skolmöte i Stockholm, där han var bosatt, erhöll avdrag med 540 kr för bl. a. 3 resor mellan Stockholm och G:s sommarställe. Mötet hade ägt rum under G:s semester. Se även RÅ 1965 ref. 48 (Skattenytt 1966 s. 237) angående kostnader för resor Liverpool—Göteborg i samband med inställelse till reservofficerstjänstgöring.

Vite på grund av underlåtenhet att deklarera

TI hade inhämtat att A/B M år 1955 förklarats skola träda i likvidation och att i samband därmed ingenjör A valts till likvidator. I skrivelse 16/11 1967 anmanade TI A att som ansvarig för bol vid vite av 500 kr till ledning för taxering 1967 inom 14 dagar efter anmaningens mottagande avlämna allmän självdeklaration samt i 30 § TF föreskrivna handlingar för bol.

Delgivning av anmaningen verkställdes 18/11. Då A inte efterkom anmaningen hemställde TI i skrivelse till LS 22/1 1968 om utdömande av det förelagda vitet.

A lämnades tillfälle att inkomma med förklaring, men lät sig inte avhöra.

LS utdömde 20/3 vitet.

Hos KR hemställde A om undanröjande

Open access från www.skattenytt.se, 2026-05-21 21:48:10

av LS:s beslut samt anförde. Vitet avsåg inlämnande av självdeklaration år 1967 för bol i likvidation. Likvideringen påbörjades för mer än tio år sedan och bol hade inte sedan likvidationen påbörjades bedrivit någon som helst verksamhet. A hade försökt få fram bol:s räkenskapshandlingar, men detta hade inte lyckats på grund av den långa tid som förflutit. Vid den tidpunkt då yttrande över det förelagda vitet skulle ha ingivits var A sjuk.

TI anförde. Av tillgängliga handlingar framgår att bol ehuru därtill skyldigt underlåtit att avge deklaration åren *1953, 1954, 1956,* 1957—64, *1965—66* (kursiverade årtal avser fall där anmaning utgått). Åren 1965—67 åsatta skönstaxeringar synes inte ha överklagats. Den med vitesföreläggandet avsedda prestationen har ännu inte fullgjorts. Den omständigheten att bol enligt uppgift inte bedrivit verksamhet under beskattningsåret medför inte att bol är befriat från skyldighet att avge deklaration.

KR: ej ändring. (KR:s utslag den 30/10 1968.)

Om kurs i företagsekonomi

W — kontorist hos ett företag i motorbranschen — erhöll under 1964 och 1965 av arbetsgivaren som stipendium betecknade belopp på resp. 490 och 662 kr till täckande av kostnader för litteratur och kursavgift vid deltagande i en högre kurs i företagsekonomi. Beloppet 490 kr uppgavs till beskattning i deklarationen 1965.

I sin deklaration år 1966 upptog W som intäkt av tjänst beloppet 662 kr. Han tillgodoförde sig avdrag för kurskostnader med (490 + 662 =) 1.152 kr och uppgav att han för att få behålla sin nuvarande befattning var tvungen genomgå kursen.

TN vägrade avdraget.

Hos PN anförde W att han behövde gå på kursen för att vidmakthålla sina redan förvärvade kunskaper och för att kunna följa med i den snabba utvecklingen, som ägde rum inom området.

TI yttrade. I W:s fall utgjorde kursen ren grundutbildning, som sträckte sig över en längre tidsperiod. Vid sådant förhållande var kostnaderna av inte avdragsgill natur, oaktat arbetsgivaren utgav för W skattepliktigt bidrag till täckande av kostnaderna.

PN avslog yrkandet, enär PN inte fann visat att W:s utgifter för kursen utgjorde kostnad för intäkternas förvärvande och bibehållande.

Hos KR fullföljde W sin talan.

KR yttrade. W:s uppgift att han deltagit i kursen för att tillfredsställande kunna sköta sina arbetsuppgifter har icke vederlagts av utredningen i målet. Med hänsyn därtill och till övriga omständigheter må han anses berättigad till avdrag för kurskostnader som under beskattningsåret bestritts med bidrag från arbetsgivaren. Enär handlingarna emellertid föranleder till antagande att beloppet 490 kr är hänförligt till kostnader som bestritts år 1964 och förty ej avdragsgillt vid förevarande taxering, begränsas avdraget nu till 662 kr. (KR:s utslag den 27/8 1968.)

En led var skiljaktig och ville för sin del medge avdrag med yrkat belopp 1.152 kr, enär i målet inte kunde anses tillförlitligen utrett att någon del av kurskostnaden erlagts före beskattningsåret.

Jfr. 19 § KL, vari bl. a. föreskrivs att stipendier är skattefria under förutsättning att de utgått till studerande vid undervisningsanstalter eller eljest varit avsedda för mottagarens utbildning. Givetvis saknar i sådana fall rubriceringen be-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-05-21 21:48:10

tydelse. Skattefriheten torde vara ett utflöde av den principiella skattefriheten för gåva. Karakteristiskt för ett stipendium kan därför anses vara att det är benefikt, alltså att det är lämnat mera av altruistiska än egoistiska motiv. Under benämningen stipendium får således icke döljas ersättning för utfört arbete eller eljest en löneförmån. Som icke skattepliktiga stipendier har bl. a. ansetts stipendier till deltagare i akademiska fortbildningskurser för folkskollärare (RN 1954:8:3). Beträffande avdraget kan allmänt sägas att kostnad för skol- och universitetsstudier eller annan utbildning för erhållande av anställning eller tjänst inte är avdragsgill. Om däremot en kurs genomgås inte för att förvärva kvalifikationer för viss tjänst utan för att bibehålla en redan erhållen tjänst kan däremot kostnaden anses avdragsgill. Sådana fall kännetecknas i allmänhet av att bevistandet av kursen sker på grund av kommendering e. d. i tjänsten samt att deltagaren bibehåller sin lön eller i annan form åtnjuter ersättning från sin arbetsgivare under kursen. — Se också RÅ 1960 Fi 1502 (Skattenytt 1961 s. 145), jurist beskattades inte för avgift, som arbetsgivaren (advokatbyrå) erlagt för juristens deltagande i en skattekurs, vilken den anställde på arbetsgivarens uppdrag bevistat.

Lektionsförberedelse under tågresa

B — adjunkt vid lärarhögskolans övningsskola — yrkade i sin deklaration 1965 att vid beräkning av inkomst av tjänst erhålla avdrag för kostnader för resor med tåg i första klass mellan Uppsala och Stockholm med 1.620 kr.

TN godkände avdraget.

Hos PN yrkade TI att avdrag för kostnader för resorna skulle medges med allenast 1.080 kr, motsvarande avgiften för resa i andra klass.

B uppgav att han under år 1964 till följd av krävande tjänstgöringsförhållanden varit tvungen att utnyttja restiden för lektionsförberedelser m. m. Detta arbete hade varit omöjligt att utföra vid färd i andra klass.

PN lämnade TI:s talan utan bifall och anförde. Med hänsyn till de av B uppgivna omständigheterna, som föranlett järnvägsresornas företagande i första klass, måste utgifterna för resorna anses som sådana skäliga kostnader för resor till och från arbetsplats, som är vid taxering avdragsgilla.

KR fann däremot av B anförda omständigheter inte utgöra tillräcklig anledning till berättigande till avdrag för kostnader för resorna med högre belopp än som motsvarade kostnader för tågresor i andra klass eller med 1.080 kr. (KR:s utslag den 17/11 1967.)

Jfr. RN 1964: 1:4 och RN 1968:1:1, såsom skälig kostnad för resor till och från arbetsplats bör vid taxering i regel anses lägsta avgift för tillgängligt allmänt kommunikationsmedel, såsom järnväg, spårväg eller buss. — Se även RÅ 1951 Fi 1891, 1956 Fi 847 och 1957 Fi 1730.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-05-21 21:48:10